

TERRATEKNIKK

TERRATEKNIKK as
Krittveien 61 – 4656HAMRESANDEN.Tlf.: 95244812
email: torkviljo@yahoo.com Web: www.terrateknikk.com
Org. Nr. 998 091 845 mva

For Krypsivprosjektet i Agder

Dato: 16 mai 2018

Vurdering – tiltaksområde 67 – Straumland - Kvinesdal kommune

Sak:

Terrateknikk er engasjert av krypsivprosjektet i Agderfylkene for å bidra til å utrede og omsøke opprensningstiltak på utvalgte krypsiv-problemområder. Opprensning planlegget utført som klippe- og harvetiltak fra flytende redskap. Undersøkelsene er utført med dette som formål.

Metodikk:

Nærområde til tiltaksområdene vurdert for atkomst, bruk for kompostering og allmenne forhold som kan berøres av tiltaket. I vannområdet er bunn på representative deler av tiltaksområdet undersøkt for å vurdere forekomst av krypsiv, vokseform, bunnsituasjon. I tillegg er vannhastighet registrert og grunnlag for oppsetting av strøm og forurensning som følge av partikkeltransport er vurdert.

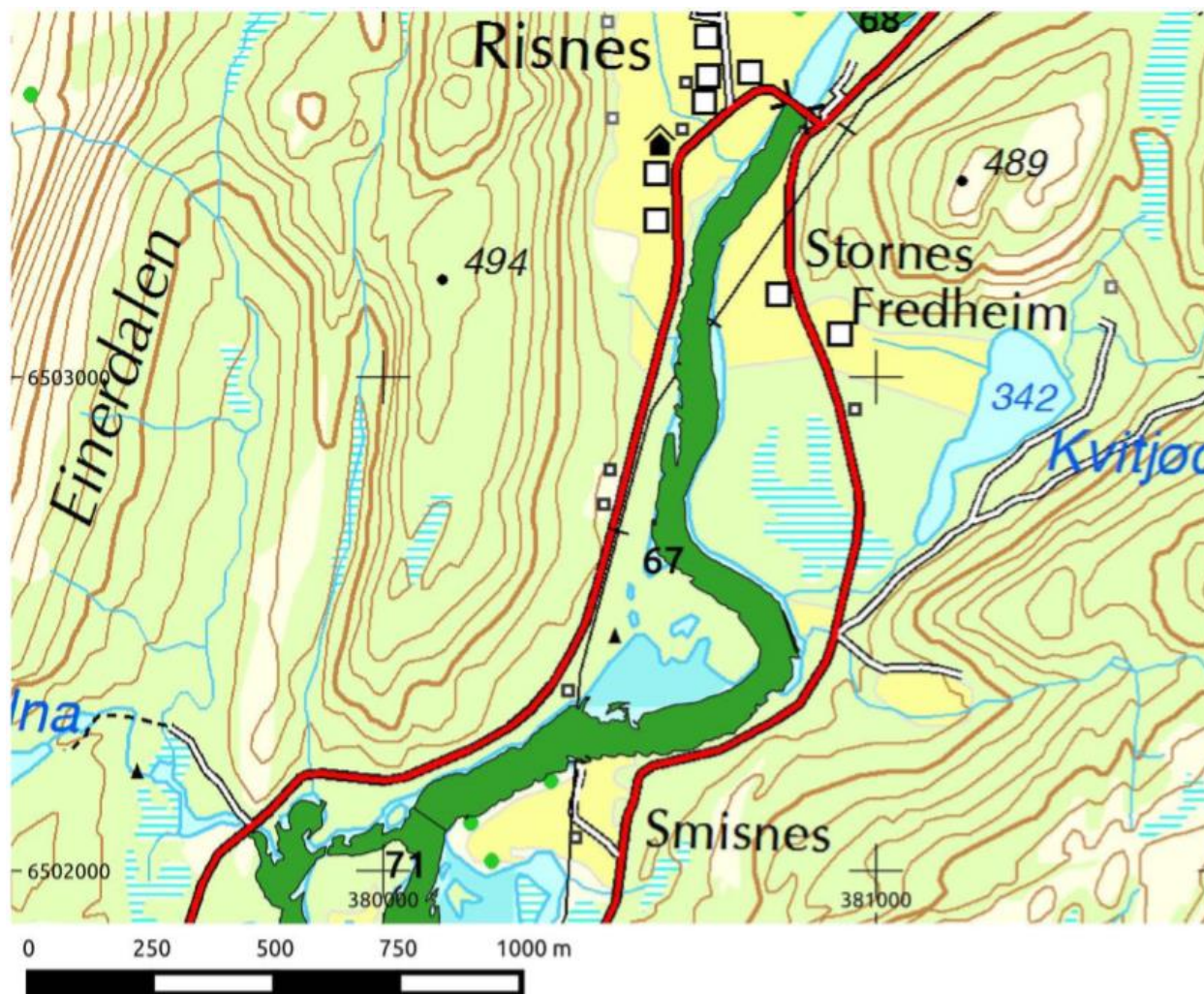
Resultater - områdevurdering

Planområdet utgjør deler av elva Kvina fra grenda Risnes og herfra gjennom kultur- og naturlandskap nedover mot neste grend.

Vassdraget er et av Norges sterkest regulerte vassdrag, hvor vannføringen i øvre del – hvor tiltaksområde 67 inngår – er en ubetydelighet sammenliknet med naturtilstanden. Dette har store virkninger i forhold til hvor utsatt vassdraget er for å gro til med krypsiv og bli utsatt for mudderdannelse. Vesentlig er også at Kvina har mottatt enestående store mengder med finknust sand fra nå nedlagte Knaben molybdengruber, hvor sanden («avgangsmasse») ble ført inn i Kvina via sidevassdraget Knabeåni. Store deler av område 67 har derfor sidebanker/sideterreng så vel som bunnmasser bestående av knabensand istedenfor vassdragets naturlige substrat av fluvial sand og morenematerialer.

Planområdet for areal 67 fremgår av kartet nedenfor.

Planområdet er i utgangspunktet en del av naturvassdraget Kvina, men i dag en del av et meget sterkt regulert vassdrag hvor vannføringen gjennom området er en brøkdel av naturlig vannføring, med de utfordringene dette gir i forhold til selvrensende effekt og utsatthet for tilmudring og begroing med krypsiv.

Bildet under er tatt fra venstre bredd og omtrent midt på planområdet. Naturbredder dominerer. Lav vannføring og terskler plassert jevnt og trutt nedover betyr at vannivået er uheldig stabilt, så vannhøyden på bilden er fremherskende nivå.

Område 67 er i varierende grad utsatt for krypsiv, som forekommer i vekslende bestander fra meget tett såte- og mattedannende vegetasjon og til sparsomme eller fraværende bestander der hvor avgangsmassene (knaben-sand) skaper uegnet eller ustabil substrat for krypsivet.

Kompostering av krypsiv etter klipping kan gjøres på et flertall brakkmarksområdet langs 67.

Bildet under er fra midtre del av område 67 og viser karakteristisk krypsivvegetasjon med velvoksne såter på sandbunn, normalt bunnmateriale med betydelig innslag av knaben-avgang.

Vurdering:

Etter Terrateknikk sin vurdering vil klipping og harving i område 67 gi grunnlag for partikkelforurensning, på grunn av stedvis store innslag av organisk materiale, og vil gi grunnlag for rék fra klippet materiale som tapes.

Virkingen av partikkeltap vil imidlertid være begrenset da tersklene gjør at elva i dag ved normalvannforhold utgjør en serie sedimentasjonsdammer som vil sette partikler ført til. I tillegg gjør elvas utforming at det ligger godt til rette for montering av rékfangende lense/nett på tvers av elva uten særlig fare for overbelastning av stor vannføring.

I tillegg er skadepotensialet begrenset da de massive skadevirkningene som stadig-eroderende/stadig-forflyttende knaben avgang har på bunndyr og annen biologi, har gjort øvre Kvina til et vassdrag med små naturverdier å tape. Av hensyn til de direkte bruksverdiene på badeområder bør allikevel tiltaksperiode samordnes med bruksperioden i vassdraget.